

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség (s kiadóhivatal)
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

Szent István

Ünnepi pompa, hódoló körmenetek jelzik országsherte a mai nap jelentőségét. Zászlók erdejét lengeti a szél, mintha csak egy győztes hadsereg vinné azt a megnyugvás békélyébe „oly sok vizsály után”. Az emlékezetnek gazdag tárháza ez a nap a magyar nemzetre nézve, mely „megbühnhötte már... a multat s jövendőt”.

Mintha csak látnánk felséges alakját első királyunknak, ki törhetetlen akarattal vezette népét a polgáriassodás kikötője felé. Ki, szakítva a nép lelkületét lenyűgöző, sőt megmétejező pogány elfoglaltsággal és babonás szokásokkal: előrelátó bölcsességgel rakta le a vármegyei élet alapköveit, melyek még ma is erősségei a nemzeti élet és összetartás várájának a hatalom féktelenségei ellen. Jövőbe néző lelke megértette a kor szellemét, mely a keresztény lelkület és felfogás erejével s lendületével ragadta a mivelődés és virágzás felé a vele egyetértő lelkeket. E nemesítő munka azonban nem ment küzdelem nélkül. Véreseppek jelezték a keresztény kultúra utját. Évtizedek multak el, míg a nemzet letudta vetni a csökönyösség régi rongyait s meghódolt az újjászületés s megújulás teremtő szellemé előtt.

E vezérlélek mindenre rányomta nemzeti voltának bélyegét. Es a nemzet ezer éven keresztül alig alig tehette le a küzdelem fegyverét. Vérel szentelt fel minden rögöt a hazai földben s ettől nyerte termő erejét ez. Koronájának fénye nem homályosult, sőt ma fényesebben ragyog, mint valaha. S talán épen ez szüli az irigységet ellenségeink lelkében, mely ezeréves multunkat a feledés homályába akarja burkolni. Ha rajtok állana, bizonyára kitörölnének az élő nemzetek sorából is, annál inkább, mert mi magányosan állunk a népek tengerében. Es ha egy pár évtizedig nyugtot hágy is a kaján lélek a nemzeti erőgyűjtés munkájára: annál ádázabb dühvel támad ellenünk, hogy a maroknyi magyart pozdorjává törje. De a nemzet soha sem csüggedett, sorsa jobbra fordultát soha sem várta mástól: bátorsága, vitézsége mindig termett számára babért, — elesztébből új erőre kelt.

A mai idők is szomorú jelei a telhetetlenség és nyomorult erőszak piszkos próbájának. Letörni a magyart, vérét ontani ál-

nokul, előbb csüggedésbe kergetni, majd halotti tort ülni fölötte, — ez a mai idők ocsmány jelszava. Es csakugyan fel is támadtak ellenünk mindenfelől azok, kik a barbárság fegyverével, de a kultura leple alatt akarják kielégíteni a zsványbeesület mohó étvágyát, — rut gyilkossággal, beestelenséggel szerzett kincsek-ből. De él még a magyarok Istene! A nemzet szereti ugyan a békét, de szereti beesülettel szerzett s magyar vérel öntözött hazáját is és ennek védelmére feláldozza legdrágább kincsét is. A vele született bátorság, a kitartás és türelem, az igazságszeretet és a nem lankadó vitézsége, — második ezredvet ir fel számára a messzejövőben.

E most dúló háboruban is sok

vért vesztett a nemzet hős fiaiban. De csüggedés nem látható vitézül küzdő soraiban. Sok könny hullott már az elesett áldozatok-ért, de kitartása annál inkább fokozódik, türelme annál hosszabbra nő.

Es e nemes tulajdonságai megacélozzák karját. Fegyverei halált osztogatnak, de a sokszoz kivított diadal fényében fürdenek. Első királyunk mutatott ezekre nekünk példát. Es midőn az ő emlékezte áldással ujul meg lelkünkben időrel-időre: nemzeti önértetünk is újabb táplálékot nyer abban a reményben, hogy a magyar nép megteremti a maga számára mindenkor és így most is a béke áldásait! „Nagyobb, erősebb lesz, mint valaha volt!”

Nagy Károly.

Janov vidékén József-Ferdinánd királyi herceg hadserege a Bug déli partját az ellenségtől megtisztította.

A kelet galiciái fronton, semmi jelentős esemény. HÖFER.

Tegnapi német hivatalos jelentés

Hindenburg hadserege: Scholtz és Gallwitz csapatai tovább előre nyomultak keletre. Legelső osztái közelednek a Bialistok—Bielsk vasúthoz.

Novogeorgiewszk előtt további két erődöt rohammal bevettünk, 600 fogoly, 20 ágyu maradt a kezünkben.

A balszárny tegnap a Kamionka szakaszon, Siemiatyce mindkét oldalán és a Bugnál, Fürstendorr táján (Siemiatycetól délkeletre) újból erős ellentállásra talált, de az ellenséget megverte és a szakaszon való átkelést kieroszakolta. A jobbszárny elérte a Bug déli partját.

Mackensen csapatai az ellenséget a Bugon át Breszt-Litovszk elővédelmi állásaiba visszavetette.

Wlodawától keletre csapataink a Cholm—Breszt Litovszk vasútvonalon át kelet felé nyomulnak.

Legfőbb hadvezetőség.

Harmadfél kilométeres rés Nowogeorgiewszk erődein

Genf, aug. 19.

A francia katonai sajtó azt írja, hogy az egyik elesett nowogeorgiewszki erőd elesése által egy 2500 méteres lék támadt az erődgyűrűben. Az orosz hadvezetőség jövő szándékairól Párisba érkezett hírek arra a feltevésre készítetik a francia katonai szakkritikusokat, hogy Nikolajevics megtesz minden erőfeszítést, hogy a grodnói vonalat tartsa.

Harcok a tolméini hidfőnél

— Hivatalos —

Olasz hadszíntér:

Tegnap a partvidéki fronton heves harc folyt, míg a karinthiai határterületén aránylag nyugalom uralkodott.

Tirolban az ellenség ágyutüzé- lése tartott és néhány kisebb gyalogsági ütközet volt.

A görzi grófságban az olaszok

Breszt-Litovszk előterében

Budapest, aug. 19.

Orosz hadszíntér:

József Ferdinánd főherceg és Kövess tábornok parancsnoksága alatt álló osztrák-magyar erők Janovtól és Konstantinowtól északra kiküzdötték a Bugon az átkelést. Niemirowot és más helységeket északi parton elfoglaltuk. Ellenséget visszavetettük. A további üldözés folyik. Breszt-Litovszkot körülzáró csapatok, amelyek közepén Arz tábornagy hadosztályán vannak, elragadtak az ellenségtől néhány előtéri állást. Vladymir Voinskyjnál és Kelet-Galiciában semmi újság.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Nowogeorgiewszknél újabb 125 ágyu

— Német hivatalos jelentés —

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadesoportja:

Kownó bevételénél még 30 tisztet és 3900 főnyi legénységet fogtunk el. Kownó elfoglalásának hatása alatt oroszok Kalvarja-Suvalki vonallal szemben kiürítették állásaikat. Csapataink követik őket.

Gallwitz tábornok hadserege keleti irányban előrehaladt. Bielsk-tól északra elértük a Bieloszok—Breszt-Litovszk vasutat és 2000 oroszot elfogtunk. Nowogeorgiewszk északkeleti arevonalan csapataink áttörték az Ukr-szakaszon. Északkeleti arevonon két erődjét rohammal elfoglaltuk, egyezer foglyot es 125 ágyu jutott kezünkre.

Mackensen tábornagy hadesoportja:

Breszt-Litovszk előtt Rokitnónál német csapatok benyomultak az erőd állásaiba. Wlodawától keletre csapataink követik a megvert ellenséget. Előrehaladásunk nyomása alatt ellenség Wlodawától lefelé és felfelé kiürítette a Bug keleti partját. Üldözzük.

Legfőbb hadvezetőség.

Magyar katonák Breszt-Litovszk előtt

Orosz hadszíntér:

Arz altábornagy csapatai (kassai hadtest) az oroszokat a Bialából vezető ut mindkét oldalán Breszt-Litovszk ágyuinak körzetébe üttek. Mialatt a német erők a Bug balpartján előnyomulnak, a körülzáró gyűrű a nyugati parton be van zárva.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

négy, San Martino elleni támadását visszaverték. A görzi hídfő előtt, mint eddig, meglehetősen nyugalom van.

Ezzel szemben a tolméini hídfő körül elkecseregett harc tombolt. Itt is meghiúsult négy ellenséges támadás. Hasonlóképpen kudarcot vallott az ellenség minden előretörése a tolméini hídfőtől északra levő magaslati állásaink ellen.

A tiroli határterületen Töblinger Riedel (Dreizinnen vidék) elleni és Filegna (Folgaria-fensík) ellen intézett olasz támadásokat visszaverték.

Emelkedett hangulatban, megédve a nehéz tűzpróbák és forró harcban aratott győzelmek emlékeitől ünneplik a hadseregek északon és délen a legfőbb Hadur születési napját. Egy szívvel lélekkel, büszke bizodalommal megújítják Ausztria és Magyarország összes népeinek fegyverben álló fiai hűségét fogadalmukat, melyet az elmúlt tizenkét hónap oly sok derék emberünk vérével megpecsételt.

Höfer altábornagy.

Szerbia elutasítja az antant követeléseit

Genf, aug. 19.

A szerb pártvezérek értekezletén Pasicsnak a következményekre való figyelmeztetése ellenére, az antant követeléseit elutasították.

Csatározások a szerb határon

A „Magyar Távirati Iroda” jelent a sajtóhadiszállásról:

A szerb határon különböző szakaszokon és rövid időközökben ismétlődő apróbb csatározások a nyilvánosságot érthetően kevésbé foglalkoztatják, mint a többi harc-tereken lejátszódó nagy operációk. A legutóbbi napokban egy csatározás alkalmával a szerb tüzérség az Orsova melletti Vodicánál a csendőrkaszárnyát lötte és ekkor egyes lövegek román területre hullottak.

A cár kivánsága Szerbiától

Kopenhága, aug. 19.

Nisi jelentés szerint Trubeckoi herceg, itteni orosz követ visszatért oroszországi utjáról és a cár nevében azt a felszólítást intézte a szerb kormányhoz, hogy Bulgáriának Macedóniára vonatkozó kivánságait legalább annyiban teljesítse, hogy a Vadartól keletre eső területet átengedje, amely esetben alapos volna a remény, hogy Bulgáriát meg lehetne nyerni a négyes szövetségnek. A szerb kormány azonban tekintettel a hadseregben és a népben uralkodó hangulatra, nincs abban a helyzetben, hogy ennek a felszólításnak eleget tegyen. Ezenközben azonban minden igyekezettel azon dolgoznak, hogy Monasztir és Tirana között gyors csapatmozdulatokra alkalmas utat létesítsenek. Albánia régi utait, így különösen a Prizrendbe vezető utat, hozzák rendbe, illetve teszik csapatmozdulatokra alkalmasakká. Ezekre az utépítésekre egy száz-ezer dinári hitelt engedélyeztek.

Ezeknek az utaknak létesítése arra enged következtetni, hogy Szerbia dacára az Olaszországgal szemben fennálló feszültségnek, mégis számítanak annak a lehetőségével, hogy az olaszok Albánián át csapatokat küldhessenek nekik segítségül.

Román minisztertanács

Bukarest, aug. 19.

Ma a király elnöklése alatt pártvezérek és más kiválóságok részvételével rendkívüli minisztertanácsot tartottak.

Török-bolgár megegyezés

Basel, aug. 19.

Az athéni Neon Asti a következő szalonikii táviratot közli: A törökök már megkezdték Dimotika városának és környékének kiürítését, úgy, hogy a török-bolgár megegyezés befejezett dolgoknak tekinthető.

A munkaszünet szabályozása

A kereskedelmügyi miniszter rendelete

A kereskedelmügyi miniszter a törvényes munkaszünet felüggesztése tárgyában 1914 augusztus 8-án 60.061. sz. alatt kiadott rendeletet részben megváltoztatva, az 1891. évi XIII. törvény cikk 4. szakaszában foglaltak felhatalmazás alapján akként rendelkezett, hogy a hadi állapot tovább tartama alatt az ország egész területén az ipari és kereskedelmi árusítás és az elárusítási cikkek házhoz szállítása munkaszüneti napokon déli tizenkét óráig, a napi élelmiszeri cikkek árusítása pedig a tulnyomóan ezek árusítására berendezett üzletekből ezenfelül este 6 órától legyen végezhető. Az 1903. június 13-án kibocsátott rendeletnek ama határozmányait, amelyek az előzőleg említett időnél hosszabb árusítási időt engednek meg, a fenti rendelkezések nem érintik. Ipari és kereskedelmi árusítással kapcsolatos irodai munka az árusításra megállapított időben végezhető.

Az új miniszteri rendelet a vasárnapi munkaszünetre vonatkozik és rendelkezései már a holnapi Szent István-napra is érvényesek. A rendelet szerint az élelmiszerüzletek, a melyeknek békeidőben vasárnap délelőtt tíz órakor be kellett zárniuk, most reggeltől déli tizenkét óráig, délután pedig hattól félkilencig árusíthatnak. Idetartoznak a szatósok, a fűszeresek, a bodegások, a hentesek, a sajt- és vajkereskedők stb. A többi üzletek, mint a kézműárosok, ruhakereskedők, aranyművesek stb., a melyeknek a békeidőben vasárnap egész nap zárva kellett tartaniuk, most déli tizenkét óráig árusíthatnak. Azok az üzletek pedig, amelyek békeidőben egész vasárnap nyitva voltak,

tehát a vendéglők, kávéházak, pékboltok, zöldség- és eukorkakereskedések, cukrászdák az új miniszteri rendelet értelmében a háboru tartama alatt továbbra is egész nap nyitva lesznek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Aug. 20 Péntek. Róm. kath. és Protest. Sz. Istv. k. Görög-orosz aug. 7. István kir. Nap kel 5 óra 00 perckor, nyugszik 7 óra 04 perckor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: meleg, száraz. Déli hőmérséklet: 25-2 C° fok.

Katonanóta...

A magyar katonáról a haditudósítók írásaiból is, meg régi, a magyar nép távoli multjába visszanyúló emlékekből és tapasztalatokból tudjuk, hogy nótás. A nótás kedve nem hagyja el a legnagyobb veszedelmekben sem. Most is unos-untalan hallhatjuk, hogy dalolva mennek a tűzvonalba; a lövészáróknak sok a költője, a bakanóták hangja közvetlen és meleg. A legjobbak közül való a következő, amelyet öreg 85 éves királyunkat körülvevő szeretet melege hat át:

Ferenc Jóska öreg király
Almodik a Burgba,
Fehér párnán, az álmában
Fiatal lesz újra.

Végigjárja kis pej lován
Széles birodalmát,
Folteszi a koronáját
Meg az arany almát.

Belovagol Varsóvárba
S esudálkozva mondja
— Jó Istenem, álmodom-e,
Rólam szól a nóta!

Magyar bakák, német bakák
Köszöntenek engem,
Muszkaország szívébe tart
Az én regementem!

Lapunk legközelebbi száma szombaton reggel a reredes időben jelenik meg.

A nyirkos gabona vásárlása. A Hadi Termény Rt. közhírré teszi, hogy a kormánytól megbízást kapott arra is, hogy nedves és fogyatékos gabonát vásárolhasson, feltéve, hogy e gabona őröképes vagy őröképessé tehető. A Hadi Termény Rt. ennek megfelelő utasítást adott bizományosainak. Az árra nézve ez az utasítás oda terjed, hogy a bizományosok állapítsák meg a nedves és fogyatékos gabona árát a gazdákkal egyetértően olyképp, hogy az ár annyival legyen kevesebb a maximális árnál, a mennyi a gabona értékkevesebbetének megfelel. A vasuton vagy hajón való szállítás alatt a minőségi kockázatot kizáróan a bizományos viseli, amely kockázat viselésének ellenértéke fejében a bizományos a gazdával létesítendő méltányos megállapodás alapján a gazda részéről külön engedményben részesülhet. Ha a gazda a fentiek tekintetében a bizományossal nem tudna megál-

lapodni, akkor a gazdának jogában áll — a minta egyidejű be- küldése mellett — a Hadi Terményhez fordulni. A H. T. ily esetben erre hivatott szakközégek igénybevételével meg fogja állapítani az értékkevesebbet és szükség esetén önmaga fogja átvenni az árut. Az utóbbi esetben azonban az eladó gazdának kell vállalnia a minőségi kockázatot a belföl rendeltetési (vasut vagy hajó) állomásig.

A polgármester felhívása. Galambos Ignác dr. polgármester ma a következő felhívást intézte Makó város polgáraihoz: Intézkedést kívánok tenni az iránt, hogy a bekövetkező őszi földművelési, továbbá az előálló ipari munkák végzésére megfelelő számú munkaerő álljon rendelkezésre s e célból hadifoglyok kiadását kívánom kérelmezni. Mint-hogy a közönség részéről igénybe veendő munkaerők számáról a továbbiak megtétele végett tájékozódást kell szereznem, felhívom mindazokat, akik gazdaságukban, vagy ipari üzemükben a rendes munkaerő hiányában foglyokat akarnak foglalkoztatni, hogy ebbeli szándékukat az igénybeveendő munkások számának megjelölése végett 3 nap alatt, vagyis f. hó 23-án délelőtt 10 óráig a polgármesternél multhatatlanul jelentsék be.

A végrehajtók választása. Ma délelőtt Hervay István alispán elnöklésével tisztújító közgyűlés volt a városnál, amely alkalommal a három végrehajtói állást töltötték be. A tisztújító közgyűlésen a képviselőtestület Urbán Márton, Simon Zsigmondot és Simon Istvánt egyhangulag választotta meg.

Makói tisztviselő hős halála. Górcsa Péter városi tanácsjegyző a háboruban levő egyik ismerősétől értesítést kapott, hogy tudassa kiméletesen Kenéz Imre makói rendőrségi tisztviselő hozzátartozóival, hogy Kenéz Imre július hó 5-én fejlővés következtében Lublin alatt elhunyt. Kenéz Imre március havában vonult be. Számos ütközetben vett részt és vitézül harcolt, a kárpáti véres harcokban magát ki is tüntette. Kenéz Imre fiatal özvegyet és egy kiskorú árva-t hagyott hátra, ki azóta született, mióta Kenéz bevonult.

Népfőlkélok irodai szolgálatban. A Külügy-Hadügy írja, hogy az újonnan bevonult, csapat-szolgálatra kevésbé alkalmas népfőlkélok közül kiválasztják azokat, akik számvivői segédszolgálatra alkalmasak és számvevői szolgálatra osztják be. E rendelkezés már augusztus 15-én életbe lép, ugyanis eddig kell a póttetteknek a rendelkezésre álló csapat-szolgálatra kevésbé alkalmas népfőlkélok bejelenteni a katonai parancsnokságnak, megjelölve az illetők előképzettségét és polgári foglalkozását. A számvivői segédszolgálatra alkalmas népfőlkélok azután beosztják hivatalokba.

Przemyslből vitték el Oroszországba Hajdu István makói lakost hadifogságba. Azóta semmi hírt sem kapott tőle felesége, míg végre ma értesítette, hogy életben van, egészséges. Levelét Sardesowból, az ottani katonai fogolytáborból küldte.

A titkos írásu magánleve-

lezések. A „Külügy-Hadügy“ jelentő: A postahivatalokat felszólították, hogy a részükre érkezett titkos irással írott leveleket a postaigazgatóságnak azonnal adják át. A postaigazgatóság e leveleket az illetékes katonai parancsnokságnak továbbítja, ahol aztán szigorúan megvizsgálják az egyes eseteket.

— **Ipari üzemek gabonabeszerezése.** A kormányrendeletet adott ki a gabonát és lisztet feldolgozó ipari üzemek céljaira felhasználható gabona beszerzéséről. A rendelet lényege a következő: Kenyérgyárak, sütők, pékek, cukrászdák, szállodák, vendéglők ipartelepük törvényhatóságának területén annyi gabonát vásárolhatnak, amennyi az 1913—14. ik gazdasági évben felhasznált liszt-készletük előállítására szükséges volt, vagy amennyi az üzem viszonyainak megfelel. Az ipari vállalatok szintén közvetlenül szerezhetnek be gabonát és lisztet. Az iparszerű hízalók és állattartók az alispán engedélyével, hízalótelepük törvényhatósági területén annyi gabonamennyit vásárolhatnak (buza, rozs és kétszeres kivételével), amennyit hasonló célra az 1913—1914. gazdasági évben felhasználtak. A földművelésügyi miniszter felhatalmazást adhat arra, hogy a vetőmagvakat továbbárusítás céljára vásárolhassanak, egyúttal megállapítja a vásárolt vetőmag továbbeladási árait.

— **Szomorú értesítés.** A rendőrség értesíti azon Kusz Viktória nevű nőt, kinek 46. gy. e. kötelekébe tartozó Kocsis Sándor nevű hozzátartozója van, hogy az aradi esendőség távirati értesítése szerint Arad-gájban Kocsis Sándor f. hó 18. án meghalt és 19. é. d. e. temették.

— **A hadifoglyokat nem veszik el a gazdáktól.** Sokan azt hitték, hogy a hadvezetőség csak az aradi, eszélesi, szóval a gabona betakarításának munkájára hagyja meg a gazdaságokban a hadifoglyokat. — Most arról értesülünk, hogy a hadifoglyok mindaddig meghagyatnak a mezőgazdaság szolgálatában, ameddig csak a munkaerő pótlására igénylik őket. Nemesak külső gazdasági munkát végeztetnek velük, hanem belső gazdasági és háztartási munkát is. Sok gazdaságban már beállították őket a tehén istállóba is, ahol gondozzák az állatokat, fejk a teheneket.

— **Az Uránia színház f. hó 20-iki, pénteki falragaszán a délutáni előadás kezdete tévedés folytán 6 óra helyett 4 órára van jelezve.** Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a délutáni előadás 6 órakor kezdődik.

— **Rendőri hírek.** Elveszett 18—9 hónapos szőke ártán, felhívatik a megtaláló, hogy a malacot a városházára hajtja be és a rendőrségnek jelentse. — A városházánál 10 kacsa őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa a rendőrségen átveheti. — A rendőrségen egy ezüst pénzdarab őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti.

— **Az utolsó két nap a moziban.** Az uránia pénteken 20-án és vasárnap 22-én fejezi be mozi előadásai sorozatát a Hollósy Kornélia színházban. Hogy a közönségben jó és maradandó emléket hagyjon, gondoskodott az igazgatóság olyan kiváló műsorról,

amely elfogja ragadtatni a közönséget. Pénteken és vasárnap délután és este más-más slágerek egész sorozatát szerezte meg az igazgatóság. Pénteken kerül bemutatásra: „Az ő jó hárve“ sláger. „Háborus híradó“ A legújabb eredeti hárve felvételek. „Kaland a nagy városban“ „Uj pénzszekrény“ „Eltűnt nagybácsi“ humorosak és „Az alpesi muló órák“ dráma 3 felvonásban. A közönség megint elradadtatással fog távozni a moziból és sajnálni fogja, hogy egy ideig szünetelni kénytelen a mozi. Teret kell engedni a Nádasy új szintársulatának.

A kit elesettnek hitték

Ki tudja hány megsiratott fiú és meggyászolt férj apa fog még életjelt adni magáról.

Ime a legújabb eset. Farkas Ferencé nagyvárdi, Báthory-utcai lakos sokáig nem kapott hírt a férjéről a ki mint a 39. gy. ezred káplárja küzdött az északi harctéren. A kétségbeesett asszony a Vörös Kereszt tudakozó irodájához fordult és onnan e hó 7-én hivatalos értesítést kapott a melyben közlik vele, hogy Farkas Ferenc a 202. sz. veszteségi listám szerint márc. 1.—április 30. között hősi halált halt.

A hivatalos híradás mély gyászba borította Farkasné és a szomorúság napjait tegnap nagy öröm váltotta fel. Farkas Ferenc saját kezzeirásával levelezőlap jött az asszonyhoz. A szibériai Tomsk városból ír Farkas Ferenc. Még június 14-én adta fel a levelet tudatja feleségét, hogy orosz fogdába jutott egészséges és üdvözlő a viszontlátásig. Kéri feleségét, hogy válaszoljon neki.

Farkas Ferencé sietett is azonnal írt férjének a kit már hivatalosan elesettnek minősítettek.

Levél egy orosz katonának

Sz. József, az aradi háziezred egyik katonája, aki a napokban jött haza a galíciai harctérről, érdekes levelet hozott magával, a melyet az orosz fedezékben talált. A levelet a kapitány felesége írta és így hangzik:

„Kedves és szeretett Ivan Pavlovics kapitány!”

Megkaptam a levelét és nagyon köszönöm, hogy nem felejtett el. En már többször írtam Önnek és most is kívánom Ivan Pavlovics, hogy az Isten tartsa egészségben és ne érje semmi baj.

Nagyon jól vagyunk tájékozva a harctéri helyzetről, tudjuk, milyen óriási nehézségekkel kell megküzdeniök a Kárpátokban és hogy az ellenség óriási károkat okoz a mi csapatainkban. Megmondottam Önnek, Ivan Pavlovics, nem egyszer, hogy ne harcoljanak maguk a németekkel. Azok nagyon böles és kemény emberek. A szlávok és franciák nagyon kedves és finom szívűek, de ott, ahol vért kell áldozni, fegyvert forgatni, nincs helye az ilyesminek. Nagyon fáj, Ivan Pavlovics, hogy Önöknek annyit

kell szenvedni és kívánom, hogy győzelemmel térjenek vissza.

Ivan Pavlovics, idehaza most csend van. Amióta Ön elment, nem igen mutatkozom az emberek előtt és a kis Alexa az egyetlen vigasztalom. Jöjjön haza mentül előbb, mert kicsi fia el fogja felejteni. Mindgyakrabban előfordul, főleg este lefekvésnél, amikor az ön leveleit és fényképeit nézegetem, hogy a szőke és feketeszemű Alexa elfelejti, hogy valaha is látta önt és kérdi, hogy ki az.

— Nem tudod, édes kis fiam, ő az édes apád. Nem emlékszel rá?

S a gyerek ilyenkor néhány pillanatra elmereng és azután bizonytalanul mondja:

— Igen, az apa, a katona.
— Igen, fiam — feleltem neki — ez az apa, a katona.

— Hol van most az? — kérdezi és rám emeli a gyönyörű szemét.

És ilyenkor mindig megescokolom az ön fényképét és a vánkósom alá teszem, az alá a vánkósom alá, amelyen az Ön feje is pihent valamikor. Nagyon régen volt ez, Ivan Pavlovics és nem igen hiszem, hogy egyhamar vagy egyáltalán viszontlássam. Hiszen az Ön élete az Isten kezében van és a legnagyobb véletlennek. Talán éppen akkor furja majd át a szívét golyó, amikor a legmelegebben gondol ránk, mert tudom, hogy szeret, nagyon szeret, Ivan Pavlovics.

Emlékszik az utolsó estére Pétervárott, amikor olyan szépen eresztették a levegőbe a pezsgősüvegek dugóit és egymásután szilánkokra törte a poharakat, de nem az asztalon vagy a földön, hanem a hűtőben. — Emlékszik rá? Emlékszik és én is emlékszem melegen elérzékenyüléssel.

Emlékszik a téli ibolyákra, a miket utoljára kaptam Öntől? Még mindig megvannak. Hervadnak, száradnak, de azért még megvannak és meg fogják Önt várni a háborúból. — Ugy-e, hazajön? Igen, hiszen olyan meleg és vágyó szívvel várjuk: én, a virágok és kicsiny fia is, aki, ha azt mondom neki, hogy Ön most nagyon messze van, ilyenkor mélyen elmereng, kis fehér ujját az ajkára téve.

Igaz, hogy nemrégén az egész zászlóaljával pihent a front mögött? Ha igaz, nagyon örülök neki. Bár csak már itthon pihenne közöttünk.

Most reggel hat óra van. A kis fia már fölébredt és azt kérdezi, hogy kinek írok. Ugy-e, szokatlan időben vagyok fent. Amióta Ön elment, állandóan korán kelek és sokat dolgozom. Irjon Ivan Pavlovics.

Sziferopol, 1915. jan. 31.
Üdvözlő, esókolja az Ön
Mariskája.”

A Zeitler gőzmalomban katonamentes

munkások
14 éves kortól felfelé,
felvétetnek.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(975)

103. fejezet.

Márta halála.

Beppo titkon integetett neki, hogy világot se igérjen a grófnak semmit, Legjobb lesz, ha ismét visszatér vele a cirkuszba; lesz ő ott is akkora biztosságban, mint a kastélyban.

Márta tehát az utóbbira határozta el magát és Beppóval ment haza.

— Legalább biztosan tudom, hol van ő jelenleg? mormogta magában Del-Monte gróf a végén és szintén eltávozott.

104. fejezet.

A művásárló.

Dubszky igazgató a multkori kellemetlen incidens folytán elvesztette minden kedvét a Rómában való időzéshez és esomagolni kezdett, nagy féjdalmára az orfeum-dámáknak, kik sok pénzt csattak ki tőle.

Még csak Velencét és annak műkinéseit akarta látni, azután haza megy, beszámolni római utjának művészeti eredményéről.

Mindent, amire pénzt adott ki, természetesen haza nem vihette. Ilyenek voltak például az orfeumbeli élő ködképek és tündéries habléányok. Ezekért készpénzt adott ki — a műárusoknál vásárolt remekeket pedig váltóval fizette ki, sőt sokszor még ezzel sem, hanem csak ígérettel.

Csodálatos volt, hogy viselt dolgainak hire megelőzte őt. Hazájában nyíltan beszéltek róla, hogy Dubszky ur a rendelkezésére bocsátott pénzt elverte, és a műtárgyakat pedig hitelben vette, amely műtárgyak bizony nem bírhatnak valami nagy műbecsel, mert különben aligha adták volna hitelben.

(Folyt. köv.)

Nyílttér*)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtetetlen drága jó feleségemnek, illetve édes anyánknak

VARGA IMRÉNÉ

Baranyi Máriának

f. hó 16-án végbement vég-tisztségén megjelenni szívesek voltak és ezáltal mérhetetlen nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják őszinte köszönetemet.

Makó, 1915. aug. 19

VARGA IMRE

és a gyászoló család.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Holnap este 7 órakor
halpaprikás és sült hal
PERNETZKINÉ!

STRASSER és KÖNIG

Haditermény részvénytársaság képviselőisége
Makó, Uri-utca 10. sz.
lebonyolít gyorsan és pontosan.

Asztalos-műhely megnyitás!

Tisztelettel értesítem Makó város és vidéke nagyrődemű közönségét, hogy Makón, a Pacsirta-utca 24. szám alatt **asztalos-műhelyt nyitottam**, hol minden e szakmába vágó munkák izléses kivitelben, gyorsan és jutányos áron eszközöltetnek.

Kész butorok állandóan raktáron tartatnak.

A nagyrődemű közönség b. pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Gál István asztalos mester
Egy fiu tanulónak felvétetik.

Mindenféle

marhákat, vágókat, fias tehenet, ökröt, tinót, csikót és üszöket vásárol

SEMANN JOZSEF,
értekezhetni Iritz Miksánál.

Hőseink nagy arckép albumába még mindig veszünk fel fényképeket

Lábápoláshoz! Izzadás ellen!

A mostani világháboruban a nagy fáradalmak között harcosaink áldása

1 tubus
1-50

Pára-pasta

1 tubus
1-50

megkönnyebbiti a gyaloglást, megszünteti a test (láb és kéz) izzadását, megakadályozza a bőrkeményedés képződését és bevált óvszer az összes bolhák tetvek és egyéb férgek ellen

Kapható Makón:

Popper Gyula drogériájában, Fötér.
Tábori postacsomagban küldhető

Hagymás, fokhagymás és tormás zsakok kaphatók:

Mandl Zsigmondnál, Makó

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMACRÉN

gyorsan és biztosan ható ar-talmatlan szer, szappó, májolt, ure- és kávéerősítő és mindenféle lőrészlettel való illés

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlíjtó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajlíjtó 1 korona, hajlíjtó 1 korona, hajlíjtó 1 korona

ELADÓ

vagy hasznbér és felesmüvelés alá kiadó földek.

Makótól kocsin 2 órányira, közvetlen a község alatt és a vasuti állomás mellett,

60 kat. hold

kitünő minőségű föld,

mintegy 15000 korona értékű gazdasági épületekkel, bekerített udvar, szőlőskert, pince és 3 és fél hold here vetéssel. Továbbá közelebb fekvő 50, 30 és 20 holdas prima szántóföldek, soványi szőlőföldek és házhelyek a legkedvezőbb fizetési feltételekkel **eladók vagy hasznbér és felesmüvelés alá kiadók.** Bővebb felvilágosítást ad

Pintér Miklós

kath. kántor.

Földhasznbérbeadás

Hatrongyoson a Rác-ut második dűllőjében

2 fertály tanyaföld

a rajta levő gazdasági épületekkel együtt több évre, részben vetemény, részben pedig gabonatermés alá hasznbérbe kiadó. Értekezni lehet:

Diós Istvánnál

Kálvin-u. 13. sz. alatt.

Kitünő

mangolica süldők

vész és orbánc ellen be vannak oltva kaphatók:

Semann Józsefnél,
megtekinthető IRITZ MIKSÁNÁL.

HÁZELADÁS.

Honvédban, az orosz-temető háta mögött, Kovács Antal bormérésével szemben, Túr-utca 1. szám alatti **házam**, (teljesen ujonnan épült) és Bethlen-utca 11. sz. házammal egy teken fekszik, akár együtt, akár feliben szabadkézből

örök áron eladó.

Értekezhetni lehet:

KARDOS ANTAL

tulajdonossal a fenti szám alatt.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szivőgáz

és benzinmotorok. Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobillal. Benzin-magánjárók.

Meglepi újdonság!

Nyersolajmotorok

kereszlefejvezetővel.

Gellért Ignác és Társa

mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekében kerjéni juttatni árajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Eladó földek

Böresök Jánosnak a makói pusztán 73 sz. a Takács Mihály zomszédságában, közel a nagymajláthi határhoz,

10 kath. hold

(1200 négyszögöl) tanyaépület és szép gyümölcsös kerttel, ugyan- csak a makói pusztán 75 szám alatt a Kásahalom mellett

14 kis hold

földje szintén tanya épülettel örök- áron szabadkézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal pusztá 75 sz. alatt.

ORVOSOK

igazolják, mint legkitünőbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Milliók használják

Köhöges

rekedség, elnyálkásodás, hurut, szamárhurut ellen és különösen meghülés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 6100 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágy perjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Házeladás.

A Pacsirta-utca 997. számú ház jutányos áron, örökáron szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a helyszínen még a hét folyamán:

özv. Kádár Klárával.

Földhasznbérbeadás

Az óbébai határban, báró Szinai-féle

15 kat. hold földem

a rajta levő gazdasági épületekkel együtt több évre gabona vagy vetemény alá hasznbérbe kiadó

Értekezni lehet:

özv. Benkő Illáshé

tulajdonosnővel, Szent Gellért-utca 12. ujszám alatt.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, megtalálja benne amire szük-sége van.